

חמש עשרה נשים פרק ראשון יבמות טו.

עין משפט גר מצוה

נבא א מיי פ"ח מהל'
מקואות הלכה א
סגנון עשין רמח טו"ש י"ד
ס"י רב ספקי מ וספקי נב:

תוספות ישנים

ת"ש ר' טרפון אומר
תלמידי ממי מבל ליה
לדי ואשאלה אלמנה עשו
ב"ש כדבריהם. ומשני
ואשאלה לחמירי כב"ה.
והא תלמידי קאמר ופ"ה
ואין זה מרוב נשמות כב"ה
דפשיטא דהלכה כב"ה בכל
מקום. ולא תהיל דמלי
פריך הלא אשמעינן תרוב
הרבות דלא כב"ש שרי ר'
טרפון ממלמידי ב"ש הוא.
ל"ח נראה דגרסינן אפסא
מ"ש תלמידי ממי מבל ליה
הנה לדי ואשאלה אלמנה
לא עשו וכו' ומשני אימא
ואשאלה כב"ש [ופריך].
והא תלמידי קאמר ואין זה
מרוב נשמות כמו רבו
ומשני לאפוקי מרבי יומן
וכו' ונהג בו עי עשוין
וא"ת והא גרסינן [קדושין]
המורה בנשמות
משפחותיו מוקלסין מר'
והמעשה הוא טבל והכל
נמי איכא טבל בגויהו. ו"ל
דמפריש על מנאי ואומר
אם זה מעשר עבד הרי הוא
לנשים ואם זה מעשר שני
הרי הן מוחללין על מעוטה
הלא והמעות יבואם
לירושלים ויקנה מהן זכרי
סעודה וכן יבשה משני
השורין א'.

דשכן היא עלמה מתחללת ו"ל דלר' יהושע אינטריך היא תועבה ואין
צנייה תועבין דלא תימא צנייה תועבין משום דכתיב זה טומאה כעירות
ואפי' לרצון דרבי יומי זן כיפר דמוקמי לה [לעיל ד' א'] אסוטה
הא אמרן דאין מקרא יואל מידי פשוטו ואפילו למ"ד קין דליתעבד

איתעבד מ"מ אינטריך היא תועבה
דלא תימא אמחזיר גרושתו ממי קאי
ועוד דאינטריך ליה היא למעוטי דלא
מדרוש מלשון תועבה שנייה תועבין
וקלמ קשה דקאמר' לקמן דעבו מר'
יהושע בני לרות דב"ה ל"ש מהו
למאי נפקא מינה למיפשט ולד מחזיר
גרושתו והיכי איכא למיפשט מינה
דלמא ולד מחזיר גרושתו יש לפסול
מטעם טומאה דכתיב זה או משום
תועבה ואי נמי בני יצמה לשוק
פסולים יש להכשיר בני מחזיר גרושתו
דהיא תועבה ואין צנייה תועבין איכא
למימר דלמא למידק דיצמה לשוק
צנייה תועבין ו"ל דלוינה לא מסקי
אדעתייהו הנך דרשות ולא צעו אלא
אי אמרינן ק"ו גבי יצמה לשוק
או לא: ונהג בו שני עשוירין.
צירושלמי מפרש דהפריש מעשר
שני ופדאו וחלק המעשר לעניים
והמעות אכל צירושלים:

גמריה איבתפק ליה. הוה מני
למימר וליטעמין היכי
עבד כחומרי דמר וכחומרי דמר
והכתיב (קהלת ג) הנכיל צמחן הולך
דהכי פריך עלה צפ"ק דצירושין.
(דף יד א')

וסיבך עץ גבי משה ש"מ עשו.
מכאן משמע דמ"ד לא
עשו אפי' היכא דב"ש לחומרא היו
עושים כב"ה לקולא:

עירוב מקואות בשפופרת הנוד
כו'. וא"ת והא תנן צמס'
טהרות (פ"ח ט"ו) ומייתי לה צריש
פ"צ דגיטין (דף טו. וס) הללוק
והקטפרס ומסקה טופח אינן חיבור
לא לטומאה ולא לטהרה אבל טופח
להטפיח חיבור ואמר ר"ת הנקב
צעינן כשפופרת הנוד אבל צמס'
הצאים מוח הנקב סגי צטופח
להטפיח ואין נראה לר"י דתנן צמס'
מקואות צפ' ששי (מ"ט) כותל שצין ב'
מקואות שנסדק לשתי מטטרף לערב
אין מטטרף עד שיהא צמקוס אחד
כשפופרת הנוד רבי יהודה אומר
חילוף הדברים נפרצו זה לתוך זה על
רום קקליפת השום על רוחו כשפופרת
הנוד משמע דלמעלה כשאין
דבר מפסיק צריך שיהא קף על

רומו קקליפת השום וצרוח שפופרת ולא סגי צטופח להטפיח וצנקה
זו לזו ומפסיק הכותל משמע דלר"י מים כשפופרת ועוד דאם אין
צמס' הצאים דרך הנקב אלא טופח להטפיח אין כאן נקב רוחב
מים כשפופרת שאין הנקב מרובע אלא עגול דקאמרינן כשמי
אכצעות חורות למקומן אלא ודאי נקב מלא צעינן וכשצפינן למעלה
סגי צקליפת השום כרוח שפופרת ונראה לר"י דהיא דלנוק
וקטפרס לא לענין חיבור מקואות איירי אלא לענין השקה דאם
טופח אין חיבור וטופח להטפיח הוי חיבור והשתא הוי לטהרה
דומיא דלטומאה ובהדיא מתייבא לענין השקה צמס' פרק שני דגיטין (דף טו. וס) מסיק עלה דלמא לענין
מקואות ורבי יהודה היא מכלל דעד השתא לא הוי מוקי לה לענין מקואות מוקי לה דוקא כר' יהודה אבל
לרצון לא הוי חיבור צטופח להטפיח ולר' יהודה נמי טופח להטפיח לא הוי חיבור אלא משום גוד אחית כההיא דאם היו רגליו נוגעות
צמס' דאיירי זה רבי יהודה אבל היכא דלא שייך גוד אחית כמו צקרקע שוה לא הוי טופח להטפיח חיבור אלא צעי מים נפיים
קקליפת השום וכן משמע דנפרצו זה לתוך זה על רום קקליפת השום אמי כרבי יהודה דהוכיח שם צרישא ומה שסקה על זה בכל שאר
הדבור פשוטו פרק שני דגיטין ואין להאריך כאן:

שהיו חוללות. וינשאו לשוק בהכשר לדברי הכל: מה נעשה לרבות
הראשונות. שתיצטו וצנייהם ממזרים אם נגמור הלכה שלא יתיצמו:
לרוב עלמה. ואצרות דב"ה שנישאו לשוק קאי והאי ומאי נעשה לרוב
אצנים קאי דהיא אפי' לב"ש כשרים לקהל אלא אצרה עלמה: רבי

טרפון. מתלמידי ב"ש מהי: ממי
סבא לרס הכס. מאהיה לדי:
ואשאלה. אייבם אותה כדברי ב"ש:
ואשאלה. לשוק כדברי ב"ה: והא
האצני קאמר. ואם כב"ה מה חידוש
כ"ע הכי נהגו: לאפוקי מרבי יוחנן
זן גורי. דאמר תקנתא דחוללות:
מתלמידי ב"ש הוא. צתמיה והלא
מזני בניו של הלל הוא: אינונים
היסה. ותנן' או שנמאלו אינונים
צרותיהן מותרות: ה"ג הכיר זה ולא
הכיר זה איכא צנייהו. ול"ג אלא
למ"ק דוקא דלא הכיר זה הוא דהוי
מקח טעות אבל הכיר זה לרעה
אסורה ולאחרים אפי' הכיר זה מותרת
דקמני היתה ולא קמני מנאלת: כנס
ולכוסף גירס איכא צנייהו. למ"ק
על ידי שגירס אחיו את בתו קודם
מיטה אע"פ שכבר כנס הנכרית והיו
צרות זו על זו מותרת הואיל וגירס
את הערוה לכסוף ולאחרים הואיל
וכנס את הנכרית קודם גירושין
דערוה אסורה. יאש צמו של ר"ג
אינונים היתה: יש תנאי צנייה.

הכנס אשה על תנאי שאין עליה
מומין או נדרים וגמאל שיש עליה
למ"ק מהני תנאי והוי מקח טעות
ותנאי היה לו לחיוב של ר"ג צמו ולא
נתקיים הילכך לאו אשתו היא ורעה
מותרת ואחרים סברי דאין תנאי
מועיל צנייה דמיון דבעיל אחולי
אחיל כדאמרינן צמכות צמדיה
(ד' ע"ג.) אין אלס עושה צעילמו צעילת
זנות אלא משום דאילונית היתה:
צאחד צצצט. ושנה שניה הנכנסת
לשלישית היתה ונהג זה שני עשוירין
מעשר שני כב"ה דאמרי ט"ו צצצט
ר"ה לאילנות ואכתי שניה היא ומעשר
עני כב"ש דאמרי צא' צצצט ר"ה
לאילנות ושלישית היא: מעשיה. טיח
טיט שעל המקוה: צצצט קטן.
דסבירא ל' לשמאי קטן הצריך לאמו
חיוב צסוכה: שוקס. אצן חלולה
שתחת לגור המקלה מים מן ההר
והיתה נקראת שוקת יהוא: נעשים על
גבה. מוצילים צמוכה ואין זה מ'
סאה אבל מקוה שלם היה צמס'
צצצדה ומתעבדין ממעין השוקת'.

דך נקב כשפופרת הנוד: הרחיב
לו את הנקב. הרחיבו ופיחתו רובה
מקואות. מקוה חסר צצצד מקוה שלם ומתעבדין המים דרך חריץ
ונקב. ושיעור הנקב לצרף המקואות ולהכשיר החסר: כשפופרת הנוד.
קנה שנותנים צפי הנוד שיהא שיעור חלל החריץ כעוביה וחללה של
שפופרת דהיינו כשתי אכצעות: החוורות למקומן. מתהפכות בחלל
הנקב צריות. והיינו צנייה הלל צבל צנייה שמאי עד שתפחת רובה:
הרואה

יש כאן מים טמאים ומשיקן צנהר ומחצין ע"י נלוך וקטפרס ומסקה
דומיא דלטומאה ובהדיא מתייבא לענין השקה צמס' פרק שני דגיטין (דף טו. וס) מסיק עלה דלמא לענין
מקואות ורבי יהודה היא מכלל דעד השתא לא הוי מוקי לה לענין מקואות והשתא לא הוי מוקי לה לענין מקואות מוקי לה דוקא כר' יהודה אבל
לרצון לא הוי חיבור צטופח להטפיח ולר' יהודה נמי טופח להטפיח לא הוי חיבור אלא משום גוד אחית כההיא דאם היו רגליו נוגעות
צמס' דאיירי זה רבי יהודה אבל היכא דלא שייך גוד אחית כמו צקרקע שוה לא הוי טופח להטפיח חיבור אלא צעי מים נפיים
קקליפת השום וכן משמע דנפרצו זה לתוך זה על רום קקליפת השום אמי כרבי יהודה דהוכיח שם צרישא ומה שסקה על זה בכל שאר
הדבור פשוטו פרק שני דגיטין ואין להאריך כאן:

א' [מוספתא פ"א.] ט ג'
ר"ל תלמידי ממי מבל ליה
במקואות. א עירובין א'
ר"ה ד' א' טוה כח,
ה מקואות פ"ד מ"ה ע"ג,
ו חגיגה כ"א: מקואות פ"ו
מ"ו, א' [לעיל ב' ג']
ז כסא: מי המעין
והשוקת,

תורה אור השלם

1. דרביה דרבי נעם וכל
גיתביתיה שלום:
משלי י' ז

מוסף רש"י

שליקט אחרוג. פירות
אין אחרוג. (ד"ה יד.) כל
האין קריי אחרוג
(שורבין א.) ונהג בו ב'
עשוירין. מעשר שני כשה
שנה ומעשר עני כשה
שלישית. שהיתה שנה
נכנסת לשלישית (ר"ה טו)
שנה יואלה ושלישית נכנסת
הוא, שנה שניה לשמיטה
מעשר ראשון ושני,
והשלישית מעשר ראשון
ומעשר עני (שורבין טו).
אחד כדברי ב"ש.
דאמרי צאחד צצצט ראש
השנה לאין וכבר נכנסת
שלישית (טו) צאמרי
נמאדה שנה וכבר נכנסת
שלישית משמיטה (ר"ה)
טו. ואחד כדברי ב"ה.
האומרים לא נמאדה שנה
עד משה עבר זו (טו)
דאמרי עד משה עבר זו
לא הוי ראש השנה ועדיין
שנה היא (שורבין טו).
עירוב מקואות. מקוה
חסר צצד מקוה שלם
והצטור צנייהן ומחצין
(חגיגה כא.) כשפופרת
הנוד. אם יש צמחה
כשפופרת הנוד, קנה
שטמין צמס' הנוד על עיר
(טו). כשתי אצבעות
חודרות למקומן. שאדם
יכול לנגלל בתוך חללו צ'
אכצעות לכל דג היו עירוב
(טו).